

Fjernvarmeindustrien 2008

Rapport om dansk fjernvarmeindustri

Indledning

I denne rapport præsenteres fjernvarmens rolle i det danske samfund set i forhold til økonomi og klima.

COWI A/S har udarbejdet rapporten, der hovedsagligt bygger på data fra Energistyrelsen og fra en spørgeskemaundersøgelse blandt virksomheder i fjernvarmeindustrien i perioden januar - april 2009.

Redaktionen er afsluttet i juli 2009. Det antages, at den aktuelle, finansielle krise afspejles i de adspurgte virksomheders svar på spørgsmål om deres forventninger til fremtiden.

Kronborg, Helsingør får anlagt fjernvarme i 2008. Slottet har reduceret varmeforbruget med 25 %, og CO₂-udledningen er mere end halveret siden installeringen af fjernvarme.

Fjernvarme - den danske model

Fjernvarmeindustrien er vokset støt gennem mange år og er blevet en stadig vigtigere del af danskerne hverdag. Mere end 60% af vores boliger opvarmes med fjernvarme, og en stor del af vores kontorer, forretninger og institutioner nyder godt af "den nemme varme", som mange slet ikke bemærker i hverdagen. Den er der bare!

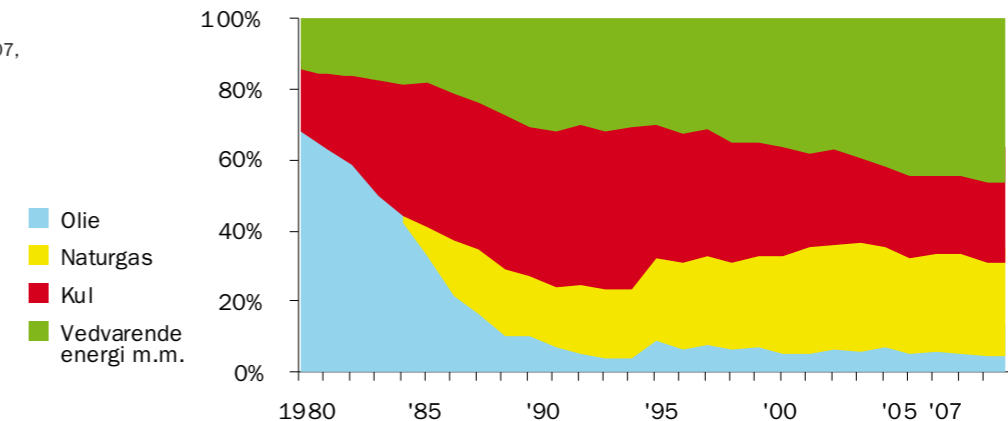
Nogen har sagt om fjernvarmen, at den er verdens bedst bevarede hemmelighed. Sådan bør det ikke være, fordi:

- økonomisk har fjernvarmen været en gevinst både på nationalt og individuelt niveau, selvom beslutningen om at udvide fjernvarmeforsyningen var politisk motiveret. Dertil kommer, at eksport af fjernvarmeteknologi har skabt mange arbejdspladser i Danmark.

- miljøet nyder godt af fjernvarmen, da 47% af produktionen i dag er baseret på vedvarende energi. Dertil kommer udbredt brug af overskudsvarme fra eksempelvis energieffektiv kraftvarme.
- der kan anvendes mange forskellige varmekilder, hvilket gør systemet meget fleksibelt. Efter oliekrisen blev olie over en 10-årig periode effektivt udfaset og anvendes stort set ikke længere i fjernvarmeproduktionen. I dag er fokus generelt rettet mod at reducere brugen af fossile brændsler. Der introduceres således stadig mere biomasse, solvarme og geotermisk energi. På samme måde udnyttes overskudsenergi, der ellers ville gå til spilde.

Brændselsforbrug til fjernvarmeproduktion, procentvis fordeling

Kilde:
Energistatistik 2007,
Energistyrelsen

Sådan ligger landet...

"Danmarks CO₂-emissioner ville have været 8-11 mio. tons højere i dag uden fjernvarme og kraftvarme."

Connie Hedegaard

Omsætning

- Fjernvarmeindustriens omsætning genereres lokalt via distribution af varme til lave priser. En underskov af leverandører servicerer distributionsselskaberne med produkter og tjenesteydelser. Fjernvarmeindustriens samlede omsætning er over 19 mia. DKK.

Beskæftigelse

- Beskæftigede i fjernvarmeindustrien er tilknyttet den lokale varmedistribution og servicering af fjernvarmenettet. Fjernvarmeindustrien beskæftiger cirka 9.000 personer i Danmark, hvoraf størsteparten er ansat i underleverandørvirksomheder eller i virksomheder, der eksporterer fjernvarmeprodukter og -tjenesteydelser.

Eksport

- Eksporten af fjernvarme og fjernkølingsprodukter samt tjenesteydelser er steget med over 100% siden 2003, hvilket er fire gange mere end stigningen i den samlede danske eksport. I dag eksporterer fjernvarmeindustrien for cirka 4 mia. DKK, hvilket svarer til 8% af den samlede danske eksport af energiteknologi. Eksporten forventes at stige markant i de kommende år.

Der er et stort uudnyttet potentiale for dansk eksport af fjernvarme og fjernkølingsprodukter samt tjenesteydelser. Potentialet på de største markeder, hvor danske virksomheder allerede har stærkt fodfæste, anslås til mere end 50 gange den samlede installerede kapacitet i Danmark. Med udbredelsen af fjernkøling vil potentialet som minimum være dobbelt så stort.

CO₂-udledning

- Fjernvarme er en bæredygtig forsyningsform, som har vist, at effektivitetsforbedringer, der sænker energiforbruget, er den letteste måde at reducere CO₂-udledning på. Udbredelse af fjernvarmen er således den væsentligste årsag til, at den danske CO₂-udledning er faldet, samtidig med at den økonomiske vækst er steget. Dette forhold er uden sidestykke i verden.

Havde Danmark stoppet for udbredelsen af fjernvarme i 1990, var den samlede CO₂-udledning 33% højere i dag. I 2007 var Danmarks CO₂-udledning 13% lavere end i 1990.

Selvforsyning

- Danmark har siden 1997 været selvforsynende med energi, hvilket primært skyldes fjernvarmen, da olie og naturgas i mindre grad bliver brugt til opvarmning. Uden fjernvarmen ville Danmark i 2008 ikke være selvforsynende med olie og gas. Når Danmarks reserver af olie og gas svinder ind, vil fjernvarmens brændselsfleksibilitet være en vigtig faktor for at bevare Danmarks selvforsyning.

Centralkommunernes Transmissionsselskabs spidslastcentral i Københavns Lufthavn. Gottlieb Paludan har tegnet centralen, og værkets arkitektoniske stil er i fin harmoni med omgivelserne.

En samfundsøkonomisk gevinst

Fjernvarmeindustrien i Danmark består af ca. 460 fjernvarmeselskaber og ca. 250 direkte underleverandører, der leverer alt fra kedler over fjernvarmerør, pumper, ventiler, varmevekslere og automatik til rådgivning – samt flere tusinde løst tilknyttede VVS-virksomheder.

Fjernvarmeselskaberne og de direkte tilknyttede underleverandører beskæftiger cirka 9.000 personer med at levere varme til de godt 1,6 mio. husstande. – Foruden en stor del af de private og offentlige kontorer, forretninger og institutioner, der har installeret fjernvarme. Antallet af beskæftigede i fjernvarmeselskaberne er på 1.900 personer, og udviklingen i disse følger omtrent udviklingen i omsætningen, som i 2007 var 16 mia. DKK.

Omsætningen medtager ikke produktionen af el på centrale og decentrale kraftvarmeværker, men kun distribution af varme. Omsætningen afspejler derfor kun de omkostninger, der er forbundet med køb og distribution af varme samt servicering af fjernvarmenettet. Fjernvarmeselskaberne drives efter et "hvile i sig selv" princip. Det betyder, at aftagerne af fjernvarme modtager varme til gunstige og stabile priser.

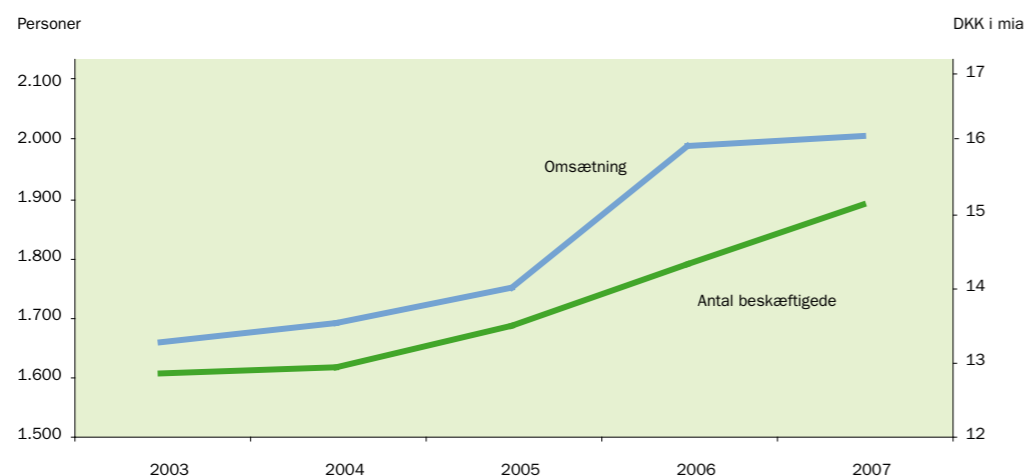
Det har siden 1979 været vedtaget ved lov, at enhver udbygning af fjernvarmenettet i Danmark skal give en entydig samfundsøkonomisk gevinst.

"Lov om varmeforsyning af 2000: Formål og definition § 1.
 Stk. 1. Lovens formål er at fremme den mest samfundsøkonomiske og miljøvenlige anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand samt at formindske energiforsyningsafhængigheden af olie.
 Stk. 2. Tilrettelæggelsen af varmeforsyningen skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål ske med henblik på at fremme samproduktionen af varme og elektricitet mest muligt."

I dag omfatter en samfundsøkonomisk vurdering også belastningen af miljøet. Det har vist sig, at energieffektiviseringer såsom udbredelse af fjernvarme er den økonomisk set mest optimale måde at sænke CO₂-udledningen på. Det er i gennemsnit cirka 5 gange så omkostningseffektivt som at udvide vedvarende energi på individuelt niveau.

Danske fjernvarmeselskabers omsætning og antal beskæftigede

Kilde: Dansk Fjernvarme og Energistatistik 2007. Omsætningen er korrigeret for graddage med 2003 = 100.

Mange arbejdspladser i eksportindustrien

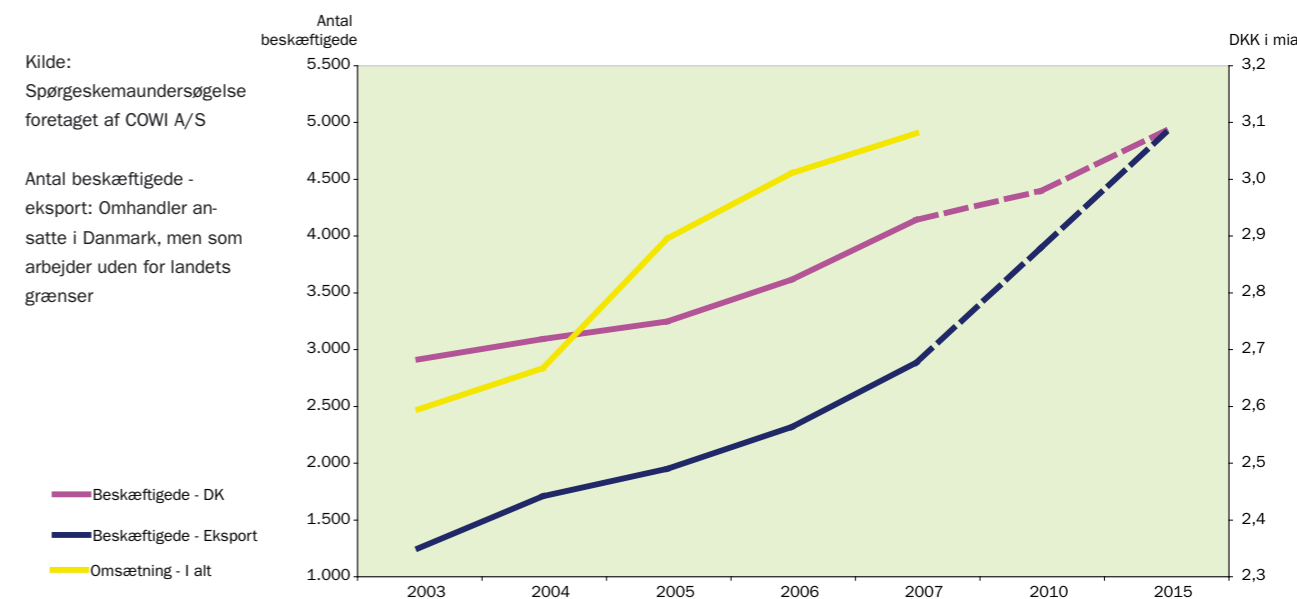
Omsætningen og beskæftigelsen for underleverandører til fjernvarmeindustrien er steget kraftigere end for fjernvarmeselskaberne. Det skyldes den positive udvikling i eksporten af fjernvarmerelaterede produkter og tjenesteydelser. Som det ses af grafen nedenfor, er beskæftigelsen stærkt stigende – både for ansatte, der er direkte involveret i eksport, og for underleverandører til fjernvarmeselskaber og eksportvirksomheder. Beskæftigelsen udgør i dag cirka 7.000 personer.

Virksomhederne i fjernvarmeindustrien forventer, at denne tendens fortsætter, og i 2015 vil antallet af beskæftigede i Danmark nå 10.000 fuldtidsbeskæftigede for underleverandører og eksportvirksomheder.

Denne udvikling afspejler sig også i omsætningen fra de direkte underleverandører til fjernvarmeselskaberne og de store eksportvirksomheder i Danmark. Omsætningen i Danmark udgør over 3 mia. DKK og inkluderer således ikke eksporten.

Omsætningen og beskæftigelsen for de direkte underleverandører er i dag delvist afkoblet udviklingen for fjernvarmeselskaberne. Den væsentligste grund hertil er den øgede eksport af fjernvarmerelaterede produkter og tjenesteydelser. En stigende efterspørgsel i udlandet vil have en direkte effekt på beskæftigelsen i Danmark.

Omsætning og antal beskæftigede for de danske underleverandører til fjernvarmeindustrien

Eksportindtægter i milliardklassen

Fra at være en dansk industri, som hovedsagelig leverede produkter til den hjemlige udbygning af fjernvarmesystemet, har fjernvarmeindustrien i de sidste 20 år udviklet sig til i dag at være en milliard-eksportindustri – med nogle af Danmarks største virksomheder som de centrale spillere.

Virksomhederne i fjernvarmeindustrien har med udgangspunkt i det konkurrenceprægede danske marked udviklet sig til at levere den absolut højeste kvalitet på fjernvarmerelaterede produkter til resten af verden. Fjernvarmeindustrien er gået fra at være en lokal nicheindustri til at være en global aktør.

De vigtigste aktører på eksportmarkedet er komponentleverandører og rådgivere. Flere af aktørerne er internationale med en stor andel af deres samlede indtjening uden for landets grænser.

Eksporten er steget med over 100% fra 2003 til 2007, hvor eksportindtægterne rundede 4 mia.

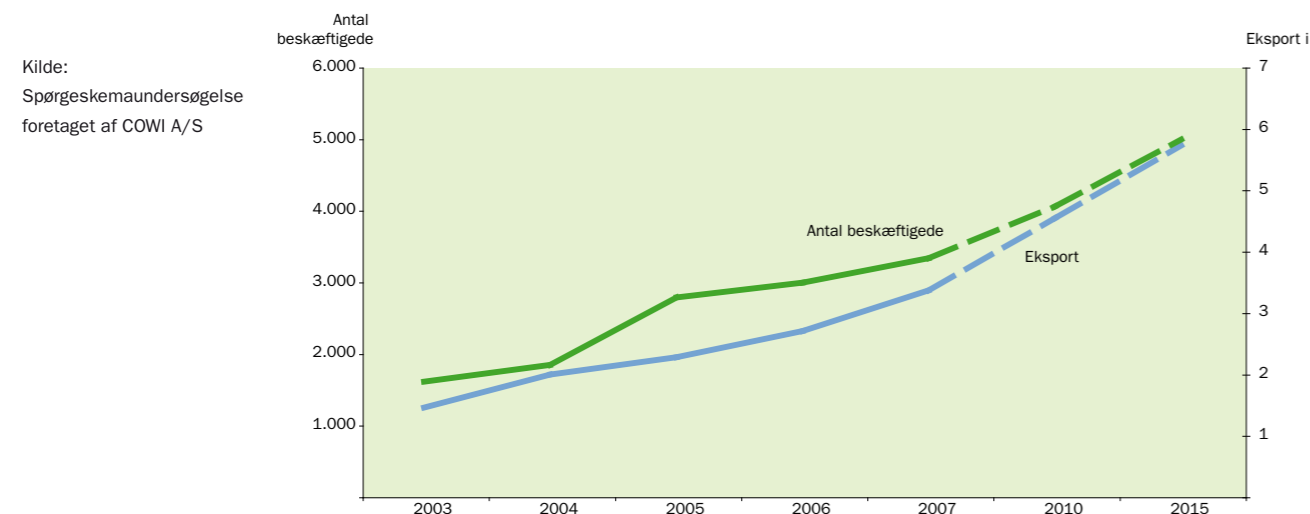
”Energi rummer et meget stort potentiale. Specielt vedvarede energi. Fjernvarme er nok den stærkeste danske sektor.”

Laurids Mikaelson,
Danmarks tidligere Ambassadør i Kina

DKK, hvilket svarer til 8% af den samlede danske eksport af energiteknologi. Virksomhederne forventer, at denne trend vil fortsætte, så de direkte eksportindtægter til Danmark vil runde 6 mia. DKK i 2015.

Kombineret med en forstærket indsats i forskning, udvikling og demonstration – især inden for vedvarende energi og overskudsvarme – vil en udbygning af fjernvarmen i Danmark kunne sænke CO₂-udledningen yderligere og give danske eksportvirksomheder en international konkurrencefordel.

Fjernvarmeindustriens eksport og antal beskæftigede 2003-2015

I 2007 blev det hidtil største, danske fjernvarmeprojekt i Kina indviet. På billedet ses det nye kraftvarmeværk i Harbin, der er hovedbyen i den nordøstlige provins Heilongjiang. Værket leverer fjernvarme til ca. en million af byens 9,5 mio. indbyggere. Projektet reducerer kulforbruget med ca. 300.000 tons og CO₂-udledningen med ca. 500.000 tons om året.

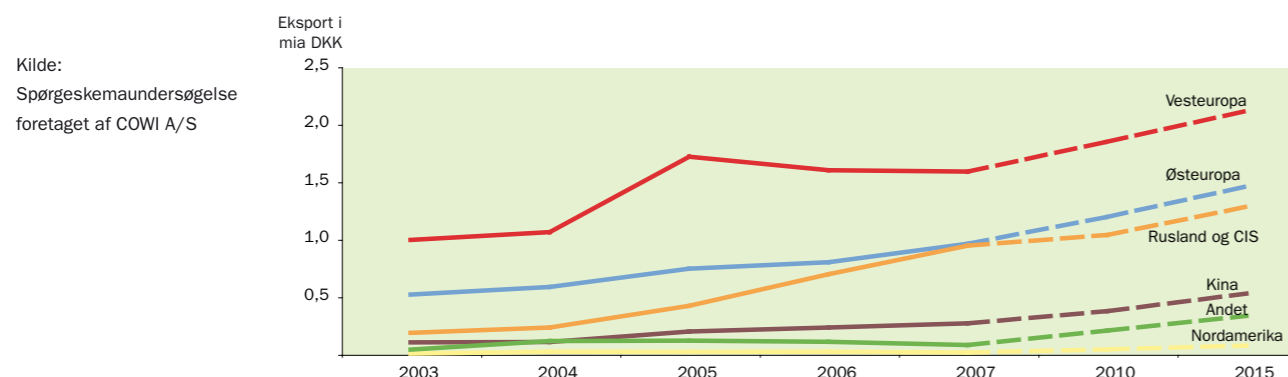
Aktuelle og potentielle markeder

Fjernvarmeindustrien i Danmark leverer produkter og ydelser til de vigtigste markeder i verden. Selvom EU15 stadig er det største marked, udgør Østeuropa, Rusland og CIS-landene en større og større del af den samlede eksport.

Udviklingen på de resterende markeder, f.eks. i Østasien, afspejler i høj grad, at mange danske virksomheder er lokalt repræsenteret. Væksten på disse markeder ses derfor ikke direkte i eksporten. Den stigende eksport til disse markeder skyldes, at danske, lokalt etablerede virksomheder importerer varer fra moderselskabet og andre underleverandører i Danmark.

De største eksportpotentialer for dansk fjernvarme- og fjernkøleindustri ligger i Kina, Indien, USA og Rusland, hvor der er et uopdyrket potentiale, som samlet er 46 gange større end den installerede kapacitet i Danmark. Den installerede kapacitet af fjernkøling i Mellempøsten alene er 100 gange større end i Danmark, og denne størrelse kan tredobles inden 2015. Den stigende efterspørgsel efter fjernvarme og fjernkøling skyldes, at der er tale om energieffektive løsninger, som både sænker CO₂-udledningen og afhængigheden af fossile brændsler. Løsningerne kan tilpasses alle projektstørrelser.

Fjernvarmeindustriens eksport fordelt på hovedmarkeder 2003-2015

I Dublin er der implementeret et affaldsforbrændingsanlæg (60 MW el-effekt), hvor overskudsvarmen bruges til fjernvarme. Denne kombination mindsker afhængigheden af fossile brændsler og reducerer CO₂-udledningen. Projektet vil medføre en reduktion i den nationale udledning af drivhusgasser på 0,3%. Det svarer til at sænke antallet af biler med 70.000. Udnyttelsen af fjernvarmen står for halvdelen af reduktionen.

"2/3 of the fuel we use to produce power is wasted - CHP can more than double this efficiency."

Mr. Nobou Tanaka, Executive Director IEA

I Kina udføres flere små projekter med store resultater. I Changchun, som er en af de mest forurenende byer i Kina, bliver der etableret et fjernvarmenet, der samler mange enkelthuses kulfyrede varmeanlæg. Nettet skal forsyne 80.000 ud af byens 800.000 indbyggere. Projektet vil sænke CO₂-udledningen med 50.000 tons om året, men lige så vigtigt vil det sænke forureningen for alle indbyggere.

En bæredygtig varmeforsyning

I Danmark er det samlede energiforbrug ikke steget, samtidig med at væksten i den danske økonomi er. Det fænomen betegnes "det danske eksempel", som er enestående i forhold til andre lande. Årsagen til, at energiforbruget ikke er steget, er den stigende udbredelse af fjernvarme, specielt efter 1990.

Fjernvarme leveres i dag til 1,6 mio. husstande, hvilket svarer til 61% af alle boliger. Dertil kommer offentlige og private virksomheder inden for handel og service, hvis opvarmning for 61% vedkommende dækkes af fjernvarme. Samlet set står de to grupper for at aftage 91% af det samlede fjernvarme-forbrug. Herudover leveres en mindre del til fremstillingsindustrien og gartnerier.

Fjernvarmeproduktionen er steget med 40% siden 1990. I samme periode er CO₂-udledningen fra fjernvarmeproduktionen reduceret med 31%. Det skyldes primært ændret brug af brændsler og optimeret

"Fjernvarme og kraftvarme er den vigtigste faktor bag de danske CO₂-reduktioner."

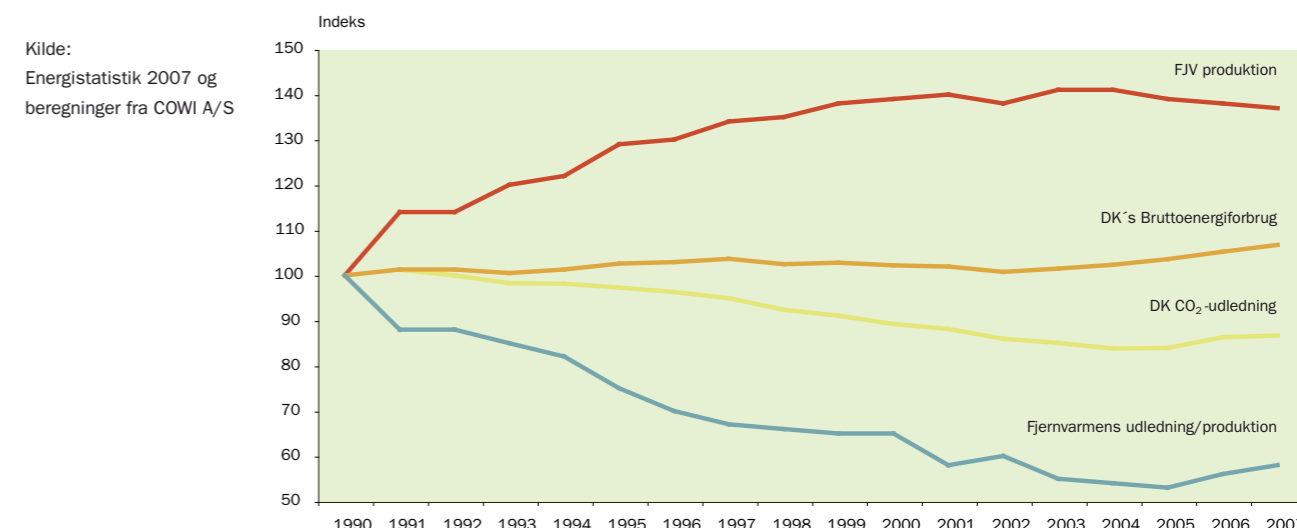
Connie Hedegaard

varmeproduktion. Udviklingen afspejler sig i, at CO₂-udledningen fra produktion af fjernvarme i forhold til produceret varmemængde er faldet med 41%.

Denne udvikling har betydet, at Danmark har sænket sit CO₂-udledning med 13% siden 1990, selvom øgede emissioner fra specielt transport har trukket i den modsatte retning.

Fjernvarme er et bæredygtigt forsyningssystem, som også i fremtiden vil være en af de væsentligste måder, hvorpå Danmark kan sænke sine CO₂-udledning og samtidig nå de politisk fastlagte emissionsmål under Kyoto-protokollen og fremtidige klimaaftaler.

Fjernvarmens samlede klimapåvirkning

Godt for klimaet

Beslutningen om at udbygge fjernvarmeforsyningen blev truffet i kølvandet af 1970ernes oliekrise. Når udbygningen er fortsat gennem årtier herefter, skyldes det både den samfundsøkonomiske og miljømæssige gevinst ved fjernvarme.

Hvis udbygningen af fjernvarmenettet ikke var fortsat efter 1990, og hvis nye husstande og erhvervsjendomme i stedet var blevet opvarmet med individuelle naturgas- eller oliefyr, så ville Danmark i dag udlede cirka 2,5 mio. tons CO₂ mere om året, end det er tilfældet i dag, se nedenstående graf.

Det svarer til 1/3 af den mængde, som Danmark i EU-regi har forpligtet sig til at nedbringe CO₂-udledningen med inden 2020, hvad angår transport, boliger og landbrug.

Det største potentiale for at udbrede anvendelsen af fjernvarme – og dermed en fortsat sænkning af den danske CO₂-udledning – ligger især i byområder. Specielt ligger der en stor, miljømæssig gevinst i at konvertere fra naturgas til fjernvarme.

Den stiplede sorte kurve nedenfor viser, hvilken indvirkning det ville have haft på den samlede

”De CO₂-mæssige fordele ved at konvertere har længe været overset og glemt. Nu er tiden inde til at få det frem i lyset igen, for vi sparer både CO₂-udslippet fra naturgassen og får et varmesystem, som er fleksibelt og fremtidssikret, fordi det kan udnytte alle former for brændsler.”

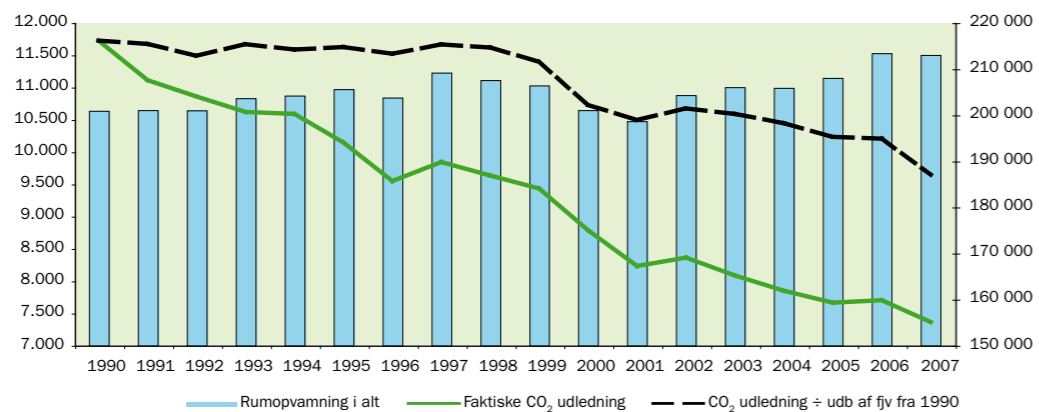
Hanne Christensen,
formand for Ingeniørens Klimaråd

CO₂-udledning fra opvarmning af husstande samt handels- og serviceerhvervene, hvis det danske fjernvarmenet ikke var blevet yderligere udbygget efter 1990, men i stedet erstattet af opvarmning fra naturgas og olie. Faldet i kurven efter 1999 skyldes konvertering fra olie til naturgas og udbredelsen af vedvarende energi. Den grønne kurve viser den faktiske udvikling med fjernvarme. Forskellen mellem de to linjer er de ca. 2,5 mio. tons CO₂, der afspejler fjernvarmens positive effekt på den danske CO₂-udledning.

Varmeforbruget steg i perioden med 10%, hvilket afspejles i søjlerne. I samme periode faldt den reelle CO₂-udledning ved varmeproduktion med 33%.

Effekt af at udbygge fjernvarmenettet fra 1990-2007

Kilde:
Energistatistik 2007 og
beregninger fra COWI A/S

Verdens største solvarmeanlæg findes i Marstal på Ærø. Det strækker sig over godt 18.300 m² og dækker ca. 1/3 af byens varmebehov. Anlægget erstatter et årsforbrug på 850.000 liter olie og reducerer CO₂-udledningen med ca. 2.300 tons på årsbasis.

Fleksibilitet og selvforsyning

Danmark har siden 1997 været selvforsynende med energi – i dag som det eneste land i EU. Denne selvforsyning vil gradvist falde i takt med, at olie- og gasreserverne i Nordsøen udtømmes. Energistyrelsen forventer, at selvforsyning med olie og gas vil slutte i 2016, hvor Danmark igen vil være nettoimportør af olie og gas.

Uden fjernvarme ville Danmark i 2008 ikke have været selvforsynende med olie og gas. Fjernvarmen udnytter overskudsvarme fra industriproduktion og el-produktion og bliver i højere og højere grad produceret af indenlandske, vedvarende energikilder såsom biomasse, affald og geotermi. Det mindsker afhængigheden af individuel opvarmning med olie og gas og dermed afhængigheden af at importere fossile Brændsler.

I 2008 var den samlede danske produktion af olie og gas på 974 PJ, mens forbruget var på 869 PJ.

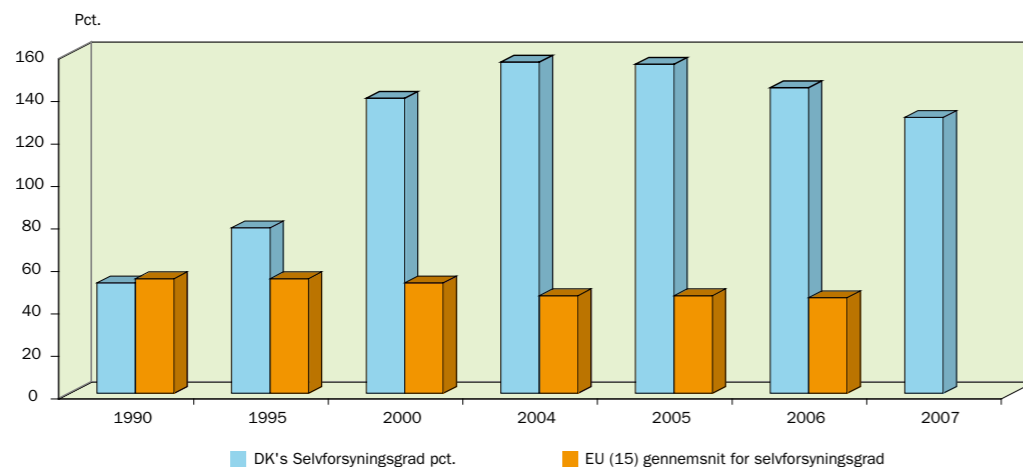
Uden fjernvarme ville dette behov have været på 990 PJ, hvilket ville gøre Danmark til nettoimportør af energi. Danmark producerer også vedvarende energi (156 PJ), hvilket er med til at øge den danske selvforsyningsgrad.

Danmark har sat sig et mål om at skabe en fossilfri energiforsyning. Ud over, at det rent samfundsøkonomisk er godt og giver en væsentlig miljøgevinst, vil det også øge forsyningssikkerheden, når de danske olie- og gasreserver forsvinder.

Den danske fjernvarmemodel leverer en af løsningserne, fordi systemet giver mulighed for at skifte brændselstype i forhold til, hvad der forekommer rentabelt nu og i fremtiden. Samtidig er fjernvarme en sikker og stabil varmeforsyningsform.

Danmarks og EU's selvforsyningsgrad

Kilde: Eurostat

Tak til medlemmer af DBDH og FIF Marketing

7-Technologies A/S
A/S Dansk Shell Energi/huset
ABB A/S
Acti-Chem A/S
Advokatfirma Energi og Miljø
Air Fröhlich ApS
Albertslund Fjernvarme
Aletia A/S
Alfa Laval Nordic A/S
Amagerforbrænding
Aon Danmark A/S
APV
ARCON Solvarme A/S
ARKIKON
Armatec A/S
Averhoff Energi Anlæg A/S
B. & L. Thermografi
B.V. Electronic A/S
BaySystems NorthernEurope A/S
BDO Scanrevision
BECH ENTREPRISE A/S
Belmaflex
Bravida Danmark A/S
Broen A/S
BREDAHL ApS
Brugg Rørsystemer
Brunata A/S
Brunata Skovgaard A/S
Brøndum
BWSC
COWI A/S
CTR
Cunningham Lindsey Leif Hansen A/S
Dale Energi ApS
Damgaard Rådgivende Ingeniører A/S
Dan Delektron
Danasupply
Danfoss A/S
Danfoss Redan A/S
Danish Board Of District Heating
Danish Crane Building A/S
Danish Energy Systems A/S
Dansk Automation og Analyse A/S
Dansk Bio Olie
Dansk Energi Service
Dansk Gasteknisk Center A/S
Dansk Kedel Kemi
Dansk Miljø- & Energistyrelse A/S
Dansk Skorstens Teknik A/S
Dansk Styringsteknik
Danstoker A/S
Dantaet Electronics A/S
Dall Energy
Deloitte Revisionselskab
DESMI Danmark A/S
Deutz Nordic A/S
DFF-EDB A.m.b.a.

DFP
DGtek A/S
DONG Energy
ElectroCare ApS
Elogic A/S
E.ON Danmark A/S
EMS A/S
Energi Danmark A/S
Eneji Randers
Energi Viborg
Euro Therm
Fair Forsikring
F.W. Rørteknik
Filcon A/S
Fjernvarme Fyn
Flexcon
FlowCon International A/S
Fontenay Rør A/S
FORCE Technology
Forsyningen Esbjerg Kommune
Frederiksberg Forsyning
Gastech-Energi A/S
GD A/S
GEA-ECOFLEX
Gemina Termix Prod. A/S
Gerhardt Christensen A/S
Grundfos DK A/S
Grontmij/Carl Bro
Grønbech & Sønnen A/S
Gustaf Fagerberg A/S
Harald V. Lassen A/S
Harry Kudsk Fjernvarme Service ApS
Heinsen & Agger
HNG Midt-Nord Handel A/S
HOH Water Technology A/S
Horten
Hollensen Energy A/S
Hot-Tap ApS
HUHNSAL ApS
Hydro-X A/S
Industrivarmer A/S
Informi GIS A/S
Intergraph Danmark A/S
Ingeniørfirmaet Mogens Præst
IN-THERM AS
Iron Pump
Isoplus Fjernvarmeteknik A/S
Ivar Lykke Kristensen, Rådgivende
J.E. Juncker A/S
Jenbacher A/S
JH Dyk
Jord- og Fjernvarmeentreprenør
JPH-Rådgivende Ingeniører A/S
JPL Proces Optimering
Justsen Energiteknik A/S
Jysk Maskinflyt
K.V. Markussen A/S

Kamco A/S
Kamstrup A/S
KE-Burgmann A/S
Kierulff A/S
Kirkebjerg A/S
Kommunekredit
KPMG
Krüger Aquacare A/S
Kurt Andersen Thermografi
Københavns Energi
L&H-Rørbyg A/S
Landis+Gyr Enermet A/S
LH Energy A/S
Lin-Ka Maskinfabrik A/S
LOGSTOR A/S
Loos Scandinavia
LRQA Danmark
LuVa Consult ApS
Markedskraft Danmark A/S
Max Weishaupt A/S
Metro Therm A/S
Mita-Teknik
MN Rørmontage ApS
NCC Construction Danmark A/S
NIRAS
NISSEN energi teknik a/s
Nitto Scandinavia Ab
Nomitec
Nordan Miljø
Nordifa AB
Nordisk Wavin
Nordjysk Elhandel A/S
Novotek A/S
OK a.m.b.a
OKR Cleaning
Palle B. Thomsen A/S
Parker Hannifin Danmark A/S
PBS A/S
PetroChem A/S
Plan & Projekt A/S
Pon Power A/S
PriceWaterhouse
Pro-Pipe Support
Præcisions Teknik as
Q-Star A/S
Rambøll
Randers Jernstøberi
Refcon A/S
Rolls-Royce Marine A/S
Rørkald ApS
Salling Plast
SAV-Danmark A/S
Scanenergi A/S
Scanpump A/S
Schmidt & Danielsen A/S
SIKOM A/S
Siemens A/S

Silhorko - Eurowater A/S
Simatek A/S
SJON Aps.
SK Forsyning
Skude & Jacobsen A/S, Rådg.Ing.
Sondex Service A/S
SSM A/S
Statoil Gazelle A/S
Steelcon A/S
SteelTank A/S
Steffca A/S
Støvsugerspecialisterne Danmark A/S
SUNMARK A/S
Søndergaard Automation A/S
Technoflex ApS
Teknologisk Institut
Thvilum Tegneservice
Tjæreborg Industri A/S
Tour & Andersson A/S
Topp Trykluft A/S
TVIS
Uno Transport
Uponor Wirsbo A/S
Vagn Hansen A/S
Varmodan A/S
VEKS
Vestforbrænding
Vestforsyning
Viessmann A/S
Vålund Varmeteknik
Weiss A/S
Wicotec A/S
Wideco Sweden AB
WILO Danmark A/S
WPH Energi
Wärtsilä Danmark A/S
Xergi A/S
Ødegaard & Danneskiold-Samsøe A/S
ØKO-TECH Energi ApS
Østergaard Entreprise
AAEN Rådgivende Ingeniører A/S
Aalborg Engineering

Medlemsliste juli 2009

FIF Marketing | Merkurvej 7 | 6000 Kolding | DENMARK
Tlf. 7630 8000 | Fax 7630 8008 | mail@fif-marketing.dk | www.fif-marketing.dk

DBDH Stæhr Johansens Vej 38 | 2000 Frederiksberg | DENMARK
Tlf. 3818 5440 | Fax 3818 5444 | dbdh@dbdh.dk | www.dbdh.dk